

FERDİ KAZA SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Madde 1- İşbu poliçe, aşağıdaki şartlar dairesinde, sigortalıyı sigorta müddeti içinde maruz kalacağı kazaların neticelerine karşı temin (sigorta) eder.

Madde 2- Bu poliçedeki kaza tabirinden maksat, ani ve harici bir hadisenin (olay) tesiriyle sigortalının iradesi dışında ölmesi veya cismani (vücutta kalıcı) bir arızaya maruz kalmasıdır.

Madde 3- Aşağıdaki haller de kaza sayılır:

- Birdenbire ve beklenmedik bir şekilde intişar eden (ortaya çıkan) gazların teneffüsünden,
- Yanıklardan ve ani bir hareket neticesinde adale ve sinirlerin incinmesi, burkulması ve kopmasından,
- Yılan veya haşarat sokması neticesinde husule (meydana) gelen zehirlenmeler,
- Isırılma neticesinde meydana gelen kuduzdan mütevellit (dolayı) vefat hali veya cismani (vücutta kalıcı) arızalar.

Madde 4- Aşağıdaki haller kaza sayılmaz:

- Her nevi hastalıklarla, bunların neticelerinin ve marazi (hastalıklı) bir halin,
- Sigortanın şümulüne (kapsamına) giren bir kaza neticesinde vukua (meydana) gelmediği takdirde, suhnetin (ateşin), donma, güneş çarpması ve konjestiyon gibi tesirlerin,
- Herhangi akıl ve ruh haleti (hali) ile olursa olsun, intiharın veya intihara teşebbüsün,
- Aşık sarhoşluğun, sigortanın şümulüne (kapsamına) giren bir kazanın icap ettirmediği ahvalde (durumda) uyuşturucu madde kullanmanın, ilaç ve zararlı madde almanın,
- Sigortanın şümulüne (kapsamına) giren bir kazanın icap ettirmediği cerrahi müdahalenin (ameliyatın) ve her türlü şua (ışın) tatbikinin (uygulamasının), tevhit ettiği (meydana getirdiği) vefat hali veya cismani (vücutta kalıcı) arızalar.

Madde 5- Aşağıdaki haller sigortadan hariçtir:

- Harp veya harp mahiyetindeki (kabul edilen) hareket, ihtilal, isyan, ayaklanma veya bunlardan doğan iç kargaşalıklar,
- Grevlere, lokavt edilmiş işçi hareketlerine, halk hareketlerine kavgalara iştirak,
- Cürüm (suç) ve cinayet işlemek veya bunlara teşebbüs,
- Tehlikede bulunan eşhas (kişi) ve malları kurtarmak hali müstesna (istisna), sigortalının kendisini bile bile ağır tehlikeye maruz bırakacak hareketlerde bulunması,
- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar,
- Nükleer rizikolar veya nükleer, biyolojik ve kimyasal silah kullanımı veya nükleer, biyolojik ve kimyasal maddelerin açığa çıkmasına neden olacak her türlü saldırı ve sabotaj,
- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda belirtilen terör eylemleri ve buna bağlı sabotajlara katılmak.

Suda boğulmalar, sigortanın şümulüne (kapsamına) giren bir kaza neticesinde vuku bulmadığı (meydana gelmediği) takdirde sigortadan hariçtir.

Madde 6- Aksine mukavele yoksa, aşağıdaki haller de sigortadan hariçtir:

- Motosiklet ve takma motorlu bisiklet kullanmak ve bunlara binmek,
- Açık deniz balıkçılığıyla süre ve sürgün avları, yaban domuzu ve sair vahşi hayvan avcılığı ve yüksek dağlarda avcılık,
- Dağlara ve cumudiyelere (tepelere) tırmanma suretiyle yapılan dağcılık, kar veya buz üzerinde yapılan bilumum sporlar (kayak, patinaj, hokey, boksley gibi), cirit oyunu, manialı binicilik, polo, rugby, eskrim, halter, güreş, boks, basketbol, futbol ve yelken sporlarıyla ağır ve tehlikeli jimnastik hareketleri ve profesyonel spor hareketleri,
- Her nevi spor müsabakalarıyla sürat ve mukavemet (dayanıklılık) yarışları,
- Havada, yolcu sıfatından gayri bir sıfatla uçuş,
- Deprem, sel, yanardağ püskürmesi ve yer kayması,
- 5'inci maddenin (e) bendinde belirtilen zararlar ve aynı maddenin (g) bendinde belirtilen terör ve sabotaj eylemlerine katılma hali hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda belirtilen terör eylemleri ve sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler.

SİGORTANIN MÜLKİ (COĞRAFI) HUDUDU

Madde 7- İşbu sigorta teminatı Türkiye hudutları dışında da caridir (geçerlidir).

TEMİNAT NEV'İLERİ (ÇEŞİTLERİ)

Madde 8- Verilen ve verilmeyen teminatların poliçenin ön yüzünde belirtilmesi kaydıyla, aşağıda belirtilen vefat ve daimi maluliyet teminatlarına ilave olarak, gündelik tazminat ve tedavi masrafları teminatlarının biri veya her ikisi verilebilir.

a- Vefat Teminatı

İşbu poliçeyle temin edilen (kapsama alınan) bir kaza, sigortalının derhal veya kaza tarihinden itibaren bir sene zarfında vefatına sebebiyet verdiği takdirde, sigorta bedeli poliçede gösterilen menfaatlara, yoksa kanuni hak sahiplerine ödenir.

b- Daimi Maluliyet Teminatı

İşbu poliçeyle temin edilen (kapsama alınan) bir kaza, sigortalının derhal veya kaza tarihinden itibaren iki sene zarfında daimi surette (devamlı olarak) maluliyetine sebebiyet verdiği takdirde, tıbbi tedavinin sona ermesini ve daimi maluliyetin kat'i surette (kesin olarak) tesbitini müteakip, daimi maluliyet sigorta bedeli aşağıda münderiç (belirtilen) nispetler dahilinde kendisine ödenir.

Sigorta bedelinin (%)

	Sağ (%)	Sol (%)
• İki gözün tamamen kaybı	100	
• İki kolun veya iki elin tamamen kaybı	100	
• İki bacağın veya iki ayağın tamamen kaybı	100	
• Bir kol veya bir el ile beraber bir bacağın veya bir ayağın tamamen kaybı	100	
• Umumi felç	100	
• Şifa bulmaz akıl hastalığı	100	
• Kolun veya elin tamamen kaybı	60	50
• Omuz hareketinin tamamen kaybı	25	20
• Dirsek hareketinin tamamen kaybı	20	15
• Bilek hareketinin tamamen kaybı	20	15
• Başparmak ile şahadet parmağının tamamen kaybı	30	25
• Başparmak ile beraber şahadet parmağından gayri bir parmağın tamamen kaybı	25	20
• Şahadet parmağı ile beraber başparmaktan gayri bir parmağın tamamen kaybı	20	15
• Baş ve şahadet parmaklarından gayri üç parmağın tamamen kaybı	25	20
• Yalnız başparmağın tamamen kaybı	20	15
• Yalnız şahadet parmağının tamamen kaybı	15	10
• Yalnız orta parmağın tamamen kaybı	10	8
• Yalnız yüzük parmağının tamamen kaybı	8	7
• Yalnız küçük parmağın tamamen kaybı	7	6
• Bir bacağın dizden yukarisından tamamen kaybı		50
• Bir bacağın dizden aşağısından tamamen kaybı		40
• Bir ayağın tamamen kaybı		40
• Bir ayağın-bütün parmaklar dahil-kismen kesilmesi		30
• Bir kalçanın hareketinin tamamen kaybı		30
• Bir dizin hareketinin tamamen kaybı		20
• Bir ayak bileği hareketinin tamamen kaybı		15
• Bir ayak başparmağının tamamen kaybı		8
• Kırılan bir bacağın iyi kaynamaması		30
• Kırılan bir ayağın iyi kaynamaması		20
• Kırılan bir diz kapağının iyi kaynamaması		20
• Bir bacağın 5 santimetre veya daha fazla kısalması		15
• Bir gözün tamamen kaybı veya iki gözün rüyet (görüş) kudretinin yarı yarıya kaybı		25
• Her iki kulağın tamamen sağırlığı		40
• Bir kulağın tamamen sağırlığı		10
• Kırılan alt çenenin iyi kaynamaması		25
• Amudi fikarinin bariz inhına ile müterafik hareketsizliği (dikey omurun eğilme sonucu meydana gelen hareketsizliği)		30
• Göğüs kafesinde devamlı şekil bozukluğu yapan kaburga kırıklığı		10

Yukarıdaki cetvelde zikredilmemiş (belirtilmemiş) bulunan maluliyetlerin nispeti daha az vahim olsalar bile bunların ehemmiyet (önem) derecelerine göre ve cetvelde yazılı nispetlere kıyasen (kıyasla) tayin olunur (belirlenir).

Daimi maluliyet nispetlerinin tayininde sigortalının meslek ve sanatı nazarı itibara (dikkate) alınmaz. Bir uzvun veya bir uzuv kısmının kaybı tabiri, o uzvun veya uzuv kısmının kat'ı ve mutlak surette vazife görememesini ve kullanılamamasını ifade eder.

Bir kazadan evvel esasen hiçbir surette vazife göremeyen ve kullanılamayan bir uzvun veya bir uzuv kısmının kaybı tazmin olunmaz (ödenmez).

Bu kazadan evvel kısmen malul bulunan bir uzvun veya bir uzuv kısmının maluliyet nispeti kaza sebebiyle arttığı takdirde tazminat, kazadan evvelki nispet ile sonraki nispet arasındaki farka göre hesaplanır. Aynı kazadan dolayı muhtelif uzuvlarda veya uzuv kısımlarında meydana gelen maluliyetler için ayrı ayrı hesap edilecek tazminatın yekunu poliçede gösterilen meblağı geçemez. Sigortalı solak olduğu takdirde, yukarıdaki cetvelde sağ ve sol el için tayin olunan nispetler makusen (yer değiştirilerek) tatbik olunur (uygulanır).

c- Gündelik Tazminat

Sigortalı kaza neticesinde muvakkaten (geçici olarak) çalışamayacak duruma düşerse, kendisine poliçede yazılı gündelik tazminat ödenir. Sigortalı kısmen çalışabilecek durumda bulunduğu veya bilahare kısmen çalışabilecek duruma geldiği takdirde, o tarihten itibaren gündelik tazminat yarıya indirilir. İşbu tazminat tıbbi tedavinin başladığı günden, sigortalının iyileşerek çalışabilecek duruma geldiği güne kadar ödenir. Ancak bu müddet 200 günü geçemez.

d- Tedavi Masrafları Teminatı

Tedavi masraflarının da sigorta teminatına dahil olduğu poliçede ayrıca tasrih edilmiş (belirtilmiş) olması şartıyla sigortacı kaza gününden itibaren bir sene zarfında ihtiyar edilmiş (ödenmiş) doktor ücreti ile ilaç, radyografi, banyo, masaj, hastane ve diğer tedavi masraflarını (nakil ücretleri hariç) poliçede bu teminat için tespit olunan meblağa kadar öder.

Tabii veya suni sabit dişlere kaza neticesinde arız olan (oluşan) hasarların protez masrafları tedavi masrafları müemmen (toplam) meblağının azami %10'una kadar tazmin olunur.

Tedavi masrafları için sigortalının çalıştığı müessese veya kanunen mecburi sigortalar tarafından vaki tediyeler (yapılan ödemeler) sigortacının ödeyeceği tazminattan indirilir. Tedavi masraflarının müteaddit (başka) sigortacılar tarafından temin edilmiş olunması halinde, bu masraflar sigortacılar arasında teminatları nispetinde paylaşılır.

Sigortacı ödediği tedavi masrafları dolayısıyla mesul üçüncü şahıslara karşı tediye ettiği (ödediği) meblağ kadar sigortalının yerine kaim olur (geçer).

TEMİNAT NEV'İLERİNİN (ÇEŞİTLERİNİN) İÇTİMAI (İÇERİĞİ)

Madde 9- Bir kaza, vefat ve daimi maluliyet tazminatına aynı zamanda hak kazandırmaz. Ancak, daimi maluliyet tazminatı almış bulunan sigortalı kazanın vuku (meydana geldiği) tarihinden itibaren bir sene zarfında ve bu kaza neticesinde vefat ettiği takdirde hak sahiplerine sigortalıya ödenmiş bulunan daimi maluliyet tazminatıyla vefat tazminatı arasındaki fark ödenir.

Gündelik tazminat ve tedavi masrafları, vefat veya daimi maluliyet tazminatından indirilmez.

KAZANIN NETİCESİNİ AĞIRLAŞTIRAN HALLER

Madde 10- Bir kaza sonunda husule (meydana) gelen neticeler, kazadan evvel mevcut olan veya sonradan meydana gelen ve her halde kazayla ilgisi bulunmayan hastalık, bedeni teşekkülâtın (vücut yapısının) bozukluğu veya sigortalının kusuru neticesinde tedavinin kifayetsiz (yetersiz), yanlış veya fena yapılmış olması sebebiyle vahamet kesbederse (önem kazanırsa), ödenmesi icap eden tazminat miktarı husule (meydana) gelmiş olan neticeye göre hesap edilmeyip, aynı kazanın tamamen sıhhatli bir kimsede tıbbi tedavinin tam ve fenni bir surette yapılmış olması şartıyla tevhit edebileceği (ortaya çıkarabileceği) neticeye göre tayin edilir.

SİGORTA ETTİRENİN BEYAN MÜKELLEFİYETİ (SORUMLULUĞU)

Madde 11- İşbu mukavele, sigorta ettirenin beyanı esas tutularak akdedilmiştir (tanzim edilmiştir). Sigorta ettiren, teklifname ve bunu tamamlayıcı vesikalarda (evraklarda) kendisine sorulan suallere doğru cevap vermek ve sigortanın mevzuunu (konusunu) teşkil eden rizikonun takdirine müessir olabilecek (etki edebilecek) hususattan kendisince bilinenleri de beyan etmekle mükelleftir. Sigorta ettiren, sigortanın daha ağır şartlarla temin edilmesini icap ettiren hallerde hakikate aykırı veya noksan beyanda bulunmuşsa:

- Sigorta ettirenin kastı tahakkuk ederse sigorta poliçesi hükümsüzdür.
- Sigorta ettirenin kastı bulunmadığı hallerde sigortacı, rizikonun ağırlığıyla mütenasip (uygun) prim farkını almak suretiyle sigorta poliçesini yürürlükte tutmak veya feshetmek şıklarından birini seçer. Feshi şikkını seçtiği takdirde, keyfiyeti ittila (öğrenme) tarihinden itibaren bir ay içinde sigortalıya ihbar eder. Fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de sigorta sona erer ve işlemeyen sigorta müddetine ait prim iade olunur. Müddetinde kullanılmayan

fesih hakkı düşer. Hakikate aykırı veya noksan beyan halleri hasarın vukuundan (meydana gelmesinden) sonra öğrenilirse, sigorta ettirenin kastı bulunan hallerde tazminat ödenmez, kastı bulunmayan hallerde, tahakkuk ettirilen primle tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nispet dairesinde tazminattan indirme yapılır.

RİZİKONUN DEĞİŞMESİ

Madde 12- Sigorta ettiren, teklifnamede beyan veya poliçenin hususi şartları içine dercedilmiş (belirtilmiş) bulunan hususlarda sigorta müddeti içinde vuku bulacak (meydana gelecek) bilcümle (tüm) değişiklikleri -bilhassa meslek ve meşguliyet tebeeddülü körlük ve sağırılık halleri, sara, kısmi veya tam felç, verem, akıl ve sinir hastalıkları gibi- sigortacıya yazılı olarak derhal ihbarla mükelleftir (sorumludur). Değişiklikler rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette olup da sigortacıya en geç sekiz gün içinde bildirilmiş ise sigortacı;

a) Ya munzam (belirli) bir prim almak suretiyle sigortanın devamını kabul eder,

b) Veya keyfiyetten haberdar olduğu tarihten itibaren sekiz gün içinde mukaveleyi (sözleşmeyi) fesheder. Bu takdirde sigorta, feshin yazılı olarak ihbarıyla sona erer ve işlemeyecek günlere ait prim, gün esasına göre iade olunur. Fesih hakkının müddetinde kullanılmaması halinde sigortanın hükmü (geçerliliği) devam eder.

Sigorta ettiren değişiklik keyfiyetini sigortacıya ihbar etmediği halde dahi sigortacı, vaki (söz konusu) değişikliği öğrendikten sonra, sekiz gün içinde mukaveleyi (sözleşmeyi) feshetmez veya sigorta primini tahsil etmek gibi sigortanın hükmünün (geçerliliğinin) devamına razı olduğunu gösterir bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

Munzam primin ödenmesinde uyuşulamazsa, fesih hakkını sigortalı da kullanabilir. Bu takdirde, mukavele (sözleşme) feshin ihbarıyla hükümden (geçerlilikten) düşer ve işlemeyecek günlere ait prim kısa müddetli sigorta esasına göre iade edilir.

Değişiklikler rizikoyu hafifletici mahiyette (tarzda) olur ve primin indirilmesini icap ettirir ise değişikliğin ihbari tarihinden itibaren prim farkı kısa müddetli sigorta esasına göre iade edilir.

Bu madde mevzuu (konusu) ihbar mükellefiyeti (sorumluluğu) yerine getirilmediği ve değişiklik rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette (durumda) olduğu takdirde; sigortacı, rizikonun tahakkuku halinde mesul olmaz. Meğer (eğer) ki, tehlike ağırlaşmasıyla tahakkuk eden riziko arasında bir illiyet rabitası bulunmaya (ilişki yoksa).

RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİ HALİNDE SİGORTA ETTİRENİN VECİBELERİ (GÖREVLERİ)

Madde 13

A-Rizikonun Gerçekleştiğinin İhbarı

Sigorta ettiren veya hak sahipleri rizikonun gerçekleştiğini öğrendikleri tarihten itibaren beş gün içinde keyfiyeti (durumu) sigortacıya yazılı bildirmeye mecburdur.

Sigorta ettiren veya hak sahipleri mezkûr (söz konusu) ihbarda kazanın yerini, tarihini ve sebeplerini bildirmek ve ayrıca tedaviyi yapan doktordan kazanın tevhit ettiği (meydana geldiği) durum ile bunun muhtemel neticelerini mübeyyin (içeren) bir rapor düzenleyerek sigortacıya göndermekle mükelleftir (sorumludur).

B-Tedaviye Başlama ve Lüzumlu Tedbirleri Alma

Kazayı müteakip derhal bir doktor çağrılarak gereken tedaviye başlanması ve kazazedenin iyileşmesi için icap eden bilcümle (tüm) tedbirlerin alınması meşruttur (şarttır).

Sigortacı her zaman kazazedeyi muayene ve sıhhi durumunu kontrol ettirmek hakkına haiz (sahip) olup, bu muayene ve kontrollerin yapılmasına müsaade edilmesi mecburidir.

Kazazedenin tedavisi ve iyileşmesi hakkında sigortacının doktoru tarafından yapılacak tavsiyelere ve verilecek direktiflere riayet de şarttır.

Yukarıda **(A)** ve **(B)** paragraflarında belirtilen vecibeler (sorumluluklar):

a) Kasden yerine getirilmediği takdirde poliçeden doğan haklar zayi (iptal) olur,

b) Kusur neticesinde yerine getirilmediği ve bu sebeple kaza neticeleri ağırlaştığı takdirde sigortacı ağırlaşan kısımdan mesul olmaz.

C-Lüzumlu Vesaikin (Evrakların) Tevdii (Gönderilmesi)

Sigorta ettiren veya hak sahipleri, kaza neticeleri ve tediyesi (ödenmesi) gereken meblağın tespitiyle ilgili olarak sigortacının isteyeceği lüzumlu vesaiki (evrakı) tevdi etmekle (göndermekle) mükelleftir (sorumludur).

RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİNİ MÜTEAKİP MUKAVELENİN (SÖZLEŞMENİN) DURUMU

Madde 14- Sigortacı veya sigorta ettiren, tazminat tediyesini (ödemesini) gerektiren bir kazayı müteakip sigorta mukavelesini (sözleşmesini) işlememiş günler için fesih hakkını haizdir (sahiptir).

Fesih hakkı tazminatın tediye edildiği (ödendiği) günden sonra kullanılamaz.

Mukaveleyi (sözleşmeyi) sigortacı feshettiği takdirde sigorta, fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren onbeş gün sonra öğleyin saat 12.00'de sona erer ve işlememiş günlerin primleri, gün esasına göre sigorta ettirene iade olunur.

Mukaveleyi (sözleşmeyi) sigorta ettiren feshettiği takdirde, sigorta feshin ihbarıyla hükümden düşer ve işlememiş günlere ait primler iade olunmaz.

TAZMİNATIN TESPİT ŞEKLİ

Madde 15

1- Bu poliçe gereğince ödenecek tazminatın miktarı evelemirde (öncelikle) taraflar arasında mutabakatla tespit olunur.

2- Taraflar uyuşamadıkları takdirde, tazminat miktarı gerek vefat, daimi maluliyet ve çalışmaktan muvakkaten (geçici olarak) mahrumiyet hallerinin sebepleri, gerekse maluliyetin derecesi ve gündelik tazminat veya tedavi masrafları gibi tazminat miktarının tesbitine müessir (etki edecek) maddi unsurlar gözönünde bulundurulmak suretiyle hakem bilirkişi marifetiyle (aracılığı ile) tespit edilir.

a) Taraflardan her biri, kendi hakem bilirkişisini tayin ve irac (seçme) ve bu iki hakem bilirkişi tesbit muamelesine başlamadan evvel, uyuşamadıkları hususlar hakkında kat'i kararlar ittihazi (almak) için ve selahiyeti (yetkisi) buna münhasır olmak üzere tayinlerinden en geç yedi gün içinde üçüncü bir hakem bilirkişi seçerler.

b) Taraflardan biri, diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içinde hakem bilirkişi tayin etmezse, yahut tarafların hakem bilirkişileri üçüncü hakem bilirkişinin intihabı (görevlendirilmesi) hususunda 7 gün zarfında ittifak edemezlerse, ikinci tarafın hakem bilirkişisi veya üçüncü hakem bilirkişi ilk müracaatta bulunan tarafın talebi üzerine, 19. madde gereğince selahiyetli (yetkili) mahkeme tarafından tayin edilir.

c) Sigortalı, hakem bilirkişisini tayinden sonra vefat ettiği takdirde dahi hakem bilirkişi vazifesinin intacına (sonuçlandırılmasına) kadar selahiyetli (yetkili) kalır.

d) Hakem bilirkişilerden birinin vefatı, istifası veya reddi halinde, yenisini tayin selahiyeti (yetkisi), hakem bilirkişisi vefat veya istifa etmiş veya reddedilmiş olan tarafa aittir. Üçüncü hakem bilirkişinin vefatı, istifası veya reddi halinde de yenisinin intihabı (görevlendirilmesi) selahiyeti (yetkisi) evelemirde (öncelikle) taraf hakem bilirkişilerine aittir. Bu selahiyetler (a) ve (b) bendleri hükümleri dairesinde kullanılır.

e) Taraflar mutabık kaldıkları takdirde tespit muamelesini tek hakem bilirkişiye dahi yaptırabilirler.

f) Taraflardan herbiri kendi hakem bilirkişisinin ücret ve masraflarını öder. Üçüncü hakem bilirkişinin veya tek hakem bilirkişinin ücret ve masrafları taraflar arasında yarı yarıya taksim olunur.

g) Hakem bilirkişi heyeti veya tek hakem bilirkişi tetkikatını icrada Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun hükümleriyle bağlı olmayıp mutlak surette serbesttir.

h) Hakem bilirkişi kararlarına ancak Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'ndaki hakem kararlarına ait itiraz sebeplerine istinaden veya kararın aşıkâr bir surette fenne veya hüsnüniyet kaidelerine aykırı olması halinde, kararın tebliği tarihinden itibaren 15 gün içerisinde selahiyetli (yetkili) Asliye Mahkemesi'nde itiraz olunabilir.

3- Hakem bilirkişi heyetinin veya tek hakem bilirkişinin vereceği karar taraflar için kat'i ve nihai mahiyeti haizdir (son karardır).

4- Tazminat miktarı taraflar arasında mutabık olmadıkça veya hakem bilirkişiler tarafından tespit edilmedikçe tazminatın ödenmesi için sigortacıdan bir gûna mütalebatta (ön ödeme talebinde) bulunamaz.

SİGORTA PRİMİNİN ÖDENMESİ, SİGORTACININ SORUMLULUĞUNUN BAŞLAMASI VE SİGORTA ETTİRENİN TEMERRÜDÜ

Madde 16- Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit (sözleşme) yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiçbir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağına kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde

ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiçbir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim, gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

İDARE MASRAFI İLE VERGİ RESİM VE HARÇLAR

Madde 17- Sigorta primlerine, sigorta bedeline ve poliçeye ilişkin olarak halen mevcut veya ilerde vaz olunacak (çıkarılacak) vergi, resim ve harçlarla poliçede gösterilen idare masrafı sigorta ettirene aittir.

İKAMETGÂH

Madde 18- Sigortanın akdinde sigorta ettiren tarafından beyan edilen ikametgâh adresi poliçeye kaydedilir. Sigorta ettiren ikametgâhını değiştirdiği takdirde, bunu derhal taahhütlü mektupla sigortacıya bildirmeye mecburdur. Aksi takdirde sigortacı tarafından yapılacak tebligatın sigorta ettirene ulaşmamış olmasından doğacak bütün neticelerden sigorta ettiren mesuldür.

SELAHİYETLİ (YETKİLİ) MAHKEME

Madde 19- Selahiyetli (yetkili) mahkeme, davanın sigorta ettiren tarafından ikamesi (açılması) halinde sigortacının merkezinin veya poliçeyi tanzim eden acentenin, sigortacı tarafından ikame (açılması) edilmesi halinde ise sigorta ettirenin 18. maddede adı geçen ikametgâhın bulunduğu mahal mahkemesidir.

ZAMAN AŞIMI

Madde 20- Sigorta mukavelesinden (sözleşmesinden) doğan bütün mutalebeler (anlaşmazlıklar) iki yılda zaman aşımına uğrar.